

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI

* Çocuk; bütün canlılar içinde, en uzun bakımı, korunmayı ve sevgiyi gerektiren varlıktır. Bir toplumun ilerleyebilmesi ve kalkınabilmesi o toplum içinde yetişen çocukların bedensel, ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı gelişmesiyle mümkündür.

* Dünya sağlık örgütü çocuk istismarını; "bir yetişkin tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan ve çocuğun sağlığını, fizik gelişimini, psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen davranışlar" olarak tanımlamaktadır.

* İstismar; fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik istismar gibi farklı biçimlerde ortaya çıkabilir.

* Çocuk ihmali ise, "başta anne ve baba olmak üzere, bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin; çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu, çocuğun bedensel, duygusal, ahlaksal ya da sosyal gelişiminin engellenmesi" olarak tanımlamaktadır. İhmal; fiziksel, duygusal, eğitimsel ve tıbbi ihmal olarak karşımıza çıkabilir.

Çocukla İlgili Risk Faktörleri:

- Fiziksel veya zihinsel engellilik,
- Hiperaktivite ve aşırı hareketli çocuk,
- Erken ergenlik,
- Teknolojinin kötüye kullanımı,
- Doğumdan sonra çeşitli sebeplerle uzun süre anneden ayrı kalmak.

Aileyle İlgili Risk Faktörleri:

- Aile içi şiddet ve ailesel yeteneklerin eksikliği,
- Ebeveynlerin genç yaşta evlenmesi,
- Tek veya üvey; alkol-uyuşturucu bağımlısı ebeveyn,
- Duygusal yetersizlik,
- Zayıf iletişim yeteneği,
- Çocuklukta ihmal-istismar öyküsü,
- Çok çocuklu aile,
- Eğitimsizlik,
- Ailede ruhsal hastalık,
- İstenmeyen gebelik,
- Benimsenmeyen çocuk .

**Dur
de !**

Yaşanan herhangi bir ihmal ve özellikle cinsel istismar durumunda çocukların gösterebilecekleri aşağıdaki fiziksel belirtileri fark ettiğinizde hemen harekete geçin. Bunlar;

- Bedensel şikayetler,
- Yeme problemleri,
- Sinir krizleri ve bayılmalar,
- Uyku sorunları (Uyuyamama veya aşırı uyuma),
- Travma sonrası stres bozukluğu gösterme,
- Fobiler-korku tepkileri,
- İdrar ve dışkı tutamama.

KORUYUCU ÖNLEMLER

Birincil korunma; ihmal ve istismarı önlemeye yönelik halka ve sağlık ekiplerine yapılacak eğitimi, şiddet ve istismar ile ilgili risk gruplarının tanımlanmasını, risk altındaki kişilere danışmanlık ve koruyucu hizmetlerin sağlanmasını, çatışma ve stres yönetimini içerir.

İkincil önleme çalışmaları; daha çok istismar davranışı sırasında, genellikle çocuğu ilk gözlemleyen ekip elemanlarının girişimlerini içerir. Bu dönemde çocuğun tanımladığı utanç ve suçluluk gibi duyguları üzerinde durulması ve istismarın sorumlusu olmadığı anlatılması gerekir; çocuğun duyguları ile ilgili yargılamalarda bulunulmamalıdır.

Üçüncül önleme çalışmaları ise; istismarın gerçekleşmesi durumunda zararın hafifletilmesine yönelik, yinelenmesini önleyici, tedavi edici ve rehabilite edici çabaları kapsar. İstismara uğrayanlarla birlikte, halk sağlığı için, istismar edenlerin de tedavi ve rehabilite edilmeleri gereklidir.

Cinsel istismardan korunması için çocuklara şunları öğretin!..

Senin bedenine sana aittir.

Duygularını ifade et.

Hayır diyebilirsin.

Anlat ve yardım iste.

İyi ve kötü dokunuşlar vardır.

YANLIŞ BİLİLEN DOĞRULAR

YANLIŞ: Çocuk ihmal ve istismarı son zamanlarda ortaya atılmış bir kavramdır.

DOĞRU: Çocuğa yönelik kötü muamele ya da çocuk istismarı insanlık tarihi kadar eski, bir o kadar bilinen ancak ortaya çıkarılan sayısı kadar çıkarılmayanları da olan, sosyal ve tıbbi bir sorundur.

YANLIŞ: İhmal ve istismarda yaşanan bir iki olay önemli değildir. Çocuklar olan biteni çabuk unuturlar.

DOĞRU: Çocuk istismarı yinelenebilirliği, çocuğa genellikle en yakını olan kişiler tarafından yapılıyor olması ve çocuk üzerinde yaşamının ilerleyen yıllarını dahi etkileyecek uzun süreli etkilerinin olması nedeniyle tanımlanması ve tedavi edilmesi en zor travma türüdür.

YANLIŞ: Sadece parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.

DOĞRU: Olayın olduğu yer genellikle ev, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevresidir.

YANLIŞ: Çocuklar, cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği nedeniyle uydururlar.

DOĞRU: Çocuklar istismarı uydurmaz! Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemez. İlk kural çocuğa inanmaktır.

YANLIŞ: Engelli çocuklar ihmal ve istismara maruz kalmaz.

DOĞRU: Engelli çocuğun istismara uğradığını söylemedeki zorluğu; istismarcının çocuğun söyleyemeyeceğini ya da ona inanılmayacağını düşünmesi, onları hedef haline getirir.

YANLIŞ: Çocuğun ihmal ve istismarı aile içinde çözüme kavuşturulmalıdır. Çocuğa, sessiz kalmasını söyleyerek onu koruyabiliriz.

DOĞRU: Tehlike anında ve sonrasında çocuk tepki verebilecek kadar bilgili olmalıdır. Bir ihmal ve istismar olgusunun saptanması, tıbbi ve psikolojik tedavi sürecinin dışında yasal işlemleri de zorunlu kılar

CİNSEL İSTİSMAR DURUMLARINDA NERELERE BAŞVURULUR?

- * Cumhuriyet Savcılığı,
- * Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlükleri ve Polis Merkezleri ile Jandarma Karakolları,
- * Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM),
- * Aile ve Sosyal Politikalar İl-İlçe Müdürlükleri,
- * Sağlık Kuruluşları,
- * Baroların Kadın Danışma Merkezleri ve Adli Yardım Kuruluşları,
- * Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı.

24 SAAT AÇIK İHBAR HATTI

Sosyal medyada ihmal ve istismar paylaşımları yapan kullanıcıları, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nın 24 saat açık olan online ihbar hattı,

<https://www.egm.gov.tr/sayfalar/ihbar.aspx>

üzerinden ya da

siber@egm.gov.tr e-posta adresinden
yetkililere şikâyet edebilirsiniz.

Psikolojik Danışman

F. Tuğçe Kırbiyık

Telefon: (0264) 276 92 03

Email: f.tugcekirbiyik@gmail.com